

Verslag van de excursies van de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging op 6 en 7 mei 1971

De voorjaarsexcursies stonden in het teken van het particuliere bosbezit in Twente. De leiding berustte bij de heren Van Nes, Waigemoed en Hop van de Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij. Een keurig uitgevoerde excursiegids werd uitgereikt, zodat het talrijke gezelschap zich gemakkelijk op de hoogte kon stellen van de bosbouwobjecten op enkele landgoederen.

Op de tweede dag waren 28 leden van de Vlaamse Bosbouw Vereniging onze gasten. Deze maakten onder leiding van prof. M. van Miegroet een excursie van een week door Nederland. Tijdens een toespraak bij de lunch in het restaurant van de houtzagerij te Singraven nodigde hij de Nederlandse Bosbouw Vereniging uit tot een tegenbezoek, met het verzoek om ons dan van goed Nederlands in plaats van slecht Frans te willen bedienen.

Het schitterende voorjaarsweer, dat aan deze excursie zoveel luister bijzette, bracht onmiddellijk het hele gezelschap in een goede stemming.

Aan het begin van de tweede dag werd tevens een ruilverkaveling bezichtigd die, zoals ir. G. Memelink bij zijn inleiding voor de excursies opmerkte, als contrastbeeld bedoeld was om de schoonheid van de landgoederen beter tot hun recht te doen komen.

Wij hebben ervaren hoe schoon "Het land van de Dinkel" is dat zo vol liefde bezongen werd door Deinse in het eigen Twentse dialect:

"Wat is de Twentse boerschop mooi

Te Mei, as alles bleuit,

As duur de bekk' langs bloom en blad

Weer 't heldre water vleuit,

As 't roo'e dak van 't oale hoes

Schient duur 'et jonge greun,

En kessen-, appel-, perenbeum,

Staat in den hof te bleu'n.

Dan sjielpt de jonge voggelkes,

Dan zoemt de iemen roond,

In 't hōfken vuur de boavenduur

Door bleuit de bleumkes boont".

(uit "Het land van de Dinkel", door W. H. Dingeldein)

Het oude landschap wordt gekenmerkt door houtwallen die de percelen begrenzen en er een intiem, afwisselend karakter aan verlenen. Maar nu het

patroon van het boerenbedrijf veranderd is, ook de afgelegen hofsteden over gas en olie als brandstof kunnen beschikken en al sedert een halve eeuw geen eigen brood meer bakken, nu zijn de houtwallen als brandhoutvoorziening uit de tijd geraakt. Ze worden niet meer onderhouden en schieten door tot vreemde hoge coulissen. De vroegere bedrijfsvorm van hakhout, met een omloop van tien tot vijftien jaar, is verdwenen.

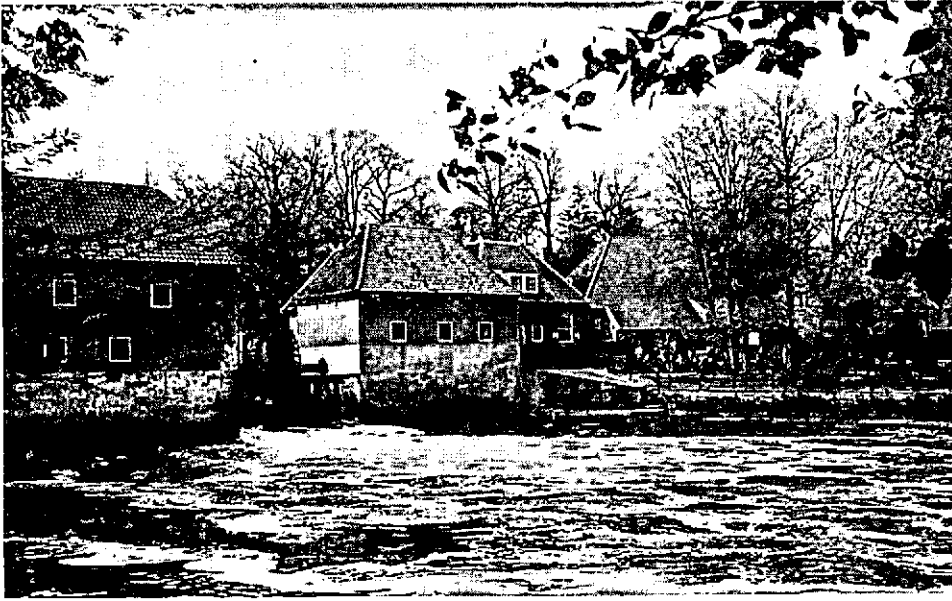
Hoe vaak vergeten we niet door sterke verbondenheid met de ervaringen uit onze jeugd, dat het landschap een weerspiegeling is van een menselijk cultuurpatroon. Het zal dus veranderen wanneer dat patroon verandert. Om deze verandering valt niet te treuren. Wel valt te betwijfelen of aan een plotselinge, drastische ingreep de voorkeur moet worden gegeven boven een geleidelijke verandering.

Duidelijk bleek dat de geleidelijke verandering van het landschap van het landgoed "Egheria", waar het aantal boerderijen in de laatste decennia belangrijk werd teruggebracht, op meesterlijke wijze geleid is door de familie Ten Cate, de gastvrije eigenaars. De wandeling door dit heuvelachtige landschap behoorde tot de mooiste die wij in de laatste tien jaren met onze vereniging maakten.

Op "Singraven" een landgoed dat voor de Edwina van Heek Stichting door de Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij beheerd wordt, wachtte het gezelschap een geestrijk onthaal.



Excursie in het eikenbos van Singraven.
(Foto: J. F. Woltersen).



Watermolens van Singraven.
(Foto: J. F. Woltersen).

Tijdens de wandeling door het bosgebied, waar de heer Laan en professor Becking een bont patroon van klein-vlaktemenging tot stand hebben gebracht, werden van uiteenlopende houtsoorten kleine opstanden getoond. Acacia, els, es, inlandse eik, *Abies grandis*, *Picea omorica*, *Tsuga*, sitkaspar, fijnspar, douglas en lariks als jonge opstanden evenals een arboretum zagen de bosliefhebbers en de dendrologen met veel genoegen. De bosexploitanten zagen het bos echter onder een niet zo genoeglijke hoek en de economen van ons gezelschap zullen soms wel even met de ogen hebben staan knippenen.

Dat brengt ons dan terug op de inleiding van de heer Memelink:

"Resumerend meen ik, dat een groot deel van het particuliere bosbezit zich zal kunnen en willen handhaven. Een ander deel — namelijk dat deel dat in ogenblikkelijke liquiditeitsmoeilijkheden verkeert, zal in andere handen moeten overgaan".

Dat in het begeleiden van verantwoorde veranderingen een grote wissel wordt getrokken op het verstand en de kennis van plannenmakers, uitvoerders en beheerders is duidelijk.

Tenslotte kunnen we in een gedichtje, dat op de koepel van de Tankenberg van Egheria te lezen is, het thema van deze excursies afronden:

"'t Is alles wisseling, waar we ook onze ogen wenden
De tijd bouwt wederop, terwijl zijn hand verstoort.
Hier golfde eens een zee, waar nu de akkers tieren,
En uit vermolmd gebeent, kwam nieuwe groeikracht voort.

En evenals natuur herrees in schoner luister,
Bestraald door hoger licht, het menschelijk verstand".

J. F. Woltersen.